

Bestuursopdracht

Uitwerkingsfase Nationaal Park Oostvaardersplassen

Een warm welkom voor de hartelijke avonturier

Bestuurlijk opdrachtgever : M. Rijsberman
Projectgedeputeerde : M. Rijsberman
Ambtelijk opdrachtgever : A. van Oorschot
Projectleider : IJ. Zwart

Datum van dit document : 13-07-2015
Opgesteld door : IJsbrand Zwart
Datum besluit Gedeputeerde Staten : 12 oktober 2015
Datum besluit Provinciale Staten : 16 december 2015

Inhoudsopgave

Bestuursopdracht	1
1. Inhoudelijke beschrijving.....	3
1.1 Momentopname	3
1.2 Aanleiding.....	3
1.3 Doelstelling.....	3
1.4 Beoogd resultaat	4
1.5 Status.....	5
1.6 Afbakening.....	5
1.7 Randvoorwaarden en risico's	5
1.8 Uitgangspunten	6
1.9 Ontwikkelingen in de omgeving	7
2. Proces	8
2.1 Fasering en activiteiten per fase	8
2.2 Planning.....	8
2.3 Beoogde werkwijze	8
3. Beheersaspecten	10
3.1 Organisatie	10
3.2 Tijd.....	10
3.3 Geld	11
3.4 Kwaliteit.....	11
3.5 Informatie en communicatie.....	12
4. De diverse rollen in de provinciale ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgever/-nemer relatie	13
4.1 Projectgedeputeerde	13
4.2 Ambtelijk opdrachtgever.....	13
4.3 Ambtelijk opdrachtnemer (projectleider)	13
5. Bijlage: Opdrachtomschrijving van de deelprojecten	14
5.1 Een landschapsvisie.....	14
5.2 Een visie op recreatie en toerisme op hoofdlijnen	15
5.3 Thema duurzaamheid.....	15
5.4 Opstellen van een strategisch marketingplan.....	16
5.5 Uitwerking van de financieringsmodellen.....	17
5.6 Een organisatiestructuur voor het Nationaal Park.....	18
5.7 Kaders voor het educatieprogramma	18
5.8 De Poorten	19
5.9 Het Masterplan.....	20

1. Inhoudelijke beschrijving

1.1 Momentopname

In de zomer van 2015 is de haalbaarheidsstudie Nationaal Park Oostvaardersplassen afgerond. Een van de lessen uit de haalbaarheidsstudie is dat er een uitwerkingsfase nodig is. In de uitwerkingsfase worden de in de haalbaarheidsstudie op conceptueel niveau beschreven onderdelen inhoudelijk uitgewerkt. Op basis van de producten uit de uitwerkingsfase wordt een Masterplan opgesteld. Het Masterplan beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkeling van het Nationaal Park Oostvaardersplassen voor de komende jaren. Tegelijk is het Masterplan te gebruiken als onderbouwing bij de aanvraag voor de status Nationaal Park. Daarvoor gaat het Masterplan niet alleen in op de onderdelen recreatie en educatie, maar ook op de natuurwaarden/natuurbescherming en onderzoek.

In het proces van het opstellen van de haalbaarheidsstudie is veel enthousiasme gevonden voor het behalen van de status Nationaal Park. Belangrijke opgave is om de balans te vinden tussen het beschermen van de kwetsbare natuurwaarden en het beleefbaar maken van de natuur voor de mens.

1.2 Aanleiding

In 2014 is het initiatiefvoorstel van Provinciale Staten van Flevoland aangenomen om de Status Nationaal Park voor de Oostvaardersplassen aan te vragen. Dit heeft geresulteerd in de opdracht aan Gedeputeerde Staten om de haalbaarheid van die aanvraag in beeld te brengen. De eerste stap in het antwoord op die opdracht is genomen met het opstellen van een haalbaarheidsstudie Nationaal Park Oostvaardersplassen (als achtergronddocument bij deze opdracht toegevoegd). Hierin zijn de concepten neergezet om tot een succesvol Nationaal Park te komen. Het gaat om:

- De merkpositionering van het Nationaal Park (de hartelijke avonturier);
- De randvoorwaarden voor toeristisch- recreatieve ontwikkelingen;
- De positie van het Nationaal Park in een groot verband;
- De zonering van toeristische en recreatieve ontwikkelingen binnen de grenzen van het Nationaal Park;
- Het concept van de poorten;
- Het belang van marketing en communicatie.

Op het onderwerp van de financiering is in de haalbaarheidsstudie een eerste aanzet gemaakt op basis van referentiegebieden. Onderdelen van de haalbaarheidsstudie zijn echter van onvoldoende detail om een betrouwbaar beeld te schetsen van de financiële doorrekeningen.

In het coalitieakkoord 2015-2019 is opgenomen dat 'we samen met Staatsbosbeheer een integrale toekomstagenda opstellen voor de Oostvaardersplassen, gericht op de ontwikkeling tot Nationaal Park'. Onderdeel van de toekomstagenda is het versterken van het toeristisch recreatief gebruik van de Oostvaardersplassen en eromheen gelegen bosgebieden.

Met de ambitie uit het coalitieakkoord is de opgave meegegeven om niet alleen plannen te ontwikkelen maar ook met concrete acties aan de slag te gaan. De provincie Flevoland wil een bijdrage leveren aan de fysieke realisatie van het Nationaal Park Oostvaardersplassen. Een aanpak die in menig Flevolands project heeft bijgedragen aan het succes.

1.3 Doelstelling

Doelstelling van de uitwerkingsfase is om, in samenwerking met Staatsbosbeheer en de gemeenten Almere en Lelystad, tot een invulling te komen van de concepten op hoofdlijnen zoals beschreven in de haalbaarheidsstudie Nationaal Park Oostvaardersplassen. Hiervoor worden de volgende onderwerpen uitgewerkt:

- Een landschapsvisie (trekker Staatsbosbeheer).
De opdracht is om een (ruimtelijk) landschapsvisie op te stellen dat voor de korte termijn sturend is voor de locatiekeuze en vormgeving van reeds lopende projecten (van

Staatsbosbeheer en de provincie) en voor de lange termijn het strategisch ruimtelijk/landschappelijk kader geeft voor de ontwikkelingen in het kader van het Nationaal Park.

- Een visie op recreatie en toerisme op hoofdlijnen (trekker provincie Flevoland). De opdracht is om op hoofdlijnen een langetermijnperspectief te ontwikkelen voor het toeristisch- recreatieve programma van het Nationaal Park. Het gaat zowel om een inhoudelijke programmering als een ruimtelijke positionering.
- Een uitwerking van het thema duurzaamheid (trekker provincie Flevoland). De opdracht is om te komen tot een schetsboek met daarin verbeeld een aantal principes voor de ontwikkeling van het Nationaal Park. De bouwstenen voor het thema duurzaamheid zijn duurzaam ondernemen en gebruik van gebiedseigen materiaal/autarkisch bouwen.
- Opstellen van een strategisch marketingplan (trekker Staatsbosbeheer). Op strategisch niveau wordt in beeld gebracht hoe het product Nationaal Park Oostvaardersplassen in de markt gezet wordt.
- Uitwerking van de financiering (trekker Staatsbosbeheer). De opgave is om een beeld te geven van kosten en baten en de investeringskosten voor de overheden en Staatsbosbeheer. Tevens wordt een financieringsstrategie uitgewerkt.
- Voorstel doen voor een organisatiestructuur voor het Nationaal Park Oostvaardersplassen (trekker provincie Flevoland). De opgave is een organisatiestructuur inclusief governance te beschrijven vanaf het moment dat er risicodragend in het gebied ontwikkeld wordt.
- Uitwerken van de kaders voor het educatieprogramma (trekker Staatsbosbeheer). De uitdaging is om te komen tot een educatief programma dat past bij de hartelijke avonturier.
- De Poorten (trekker provincie Flevoland). De opdracht is om voor de Almeersepoort en Lelystadpoort te komen tot een locatieafweging en een programmering van de poort. Tevens wordt in beeld gebracht wat er aan voorzieningen voor de korte termijn (denk aan bewegwijzering en parkeren) en voorinvesteringen voor de lange termijn aan basisniveau moet gebeuren. Dit alles met een kosteninschatting. Het eindproduct is een Programma van Eisen als basis voor een gebiedsontwikkeling.
- Opstellen van het Masterplan (trekker provincie Flevoland). De opgave is het maken van een Masterplan dat als onderbouwing dient bij de status aanvraag Nationaal Park en tevens de (aanzet is tot een) integrale gebiedsontwikkeling van het Nationaal park.

In de bijlage zijn de deelopdrachten nader omschreven. Voor elk deelproject geldt dat er gekeken wordt naar een planhorizon van 10 jaar (2025). Daarnaast wordt in elk deelproject de bestaande situatie op het onderwerp in beeld gebracht.

Daarnaast zal gedurende de looptijd van de uitwerkingsfase door de Provincie Flevoland meegewerkt worden aan de realisatie van initiatieven die in lijn zijn met hetgeen ontwikkeld is in de haalbaarheidsstudie. De bijdrage kan zowel bestaan uit personele inzet als een financiële bijdrage.

1.4 Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat van de uitwerkingsfase is om tot een Masterplan Nationaal Park Oostvaardersplassen te komen. De uitwerkingen van haalbaarheidsstudie zijn de bouwstenen voor de hoofdstukken recreatie en toerisme en educatie van het Masterplan.

Het Masterplan is een kader stellend programma van eisen op basis waarvan initiatieven uitgewerkt en uitgevoerd kunnen worden. Het geeft een globale beschrijving van de gewenste ontwikkelen met voldoende mate van detail zodat er een inschatting gemaakt kan worden van de kosten en de baten die met de ontwikkeling van het Nationaal Park gemoeid zijn. De inschatting van de kosten en baten wordt beschreven in de vorm van ontwikkelscenario's op basis van verschillende aantallen bezoekers die aangetrokken worden (gedacht wordt aan nul situatie: 25% meer bezoekers, 50% meer bezoekers en 100% meer bezoekers).

1.5 Status

De uitkomsten van de uitwerkingsfase zijn samen met gebiedspartners ontwikkeld. Zij vormen een door de regio gedragen agenda voor de ontwikkeling van het Nationaal Park Oostvaardersplassen. Waar mogelijk zijn zij bij marktpartijen getoetst op hun haalbaarheid.

Het Masterplan is een bestuurlijk vastgestelde kader stellend programma van eisen met een globale ontwikkelingsvisie van het Nationaal Park Oostvaardersplassen. Dit plan wordt zowel door Provinciale Staten van Flevoland als de directie van Staatsbosbeheer vastgesteld. Aan de gemeenten Lelystad en Almere wordt gevraagd het Masterplan als kader voor de toekomstige ontwikkelingen in en rond de Oostvaardersplassen te aanvaarden.

1.6 Afbakening

De uitwerkingsfase is gericht op de toeristisch-recreatieve en educatieve onderdelen van het Nationaal Park. De onderdelen Natuur(behoud), onderzoek en onderwijs worden in de deelopdracht Masterplan uitgewerkt.

De haalbaarheidsstudie is ingestoken vanuit de toeristisch recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden en de economische spin off. Voor de aanvraag van de status Nationaal Park is een motivatie nodig op de onderwerpen zoals in artikel 8.3 van de Wet Natuurbescherming beschreven. Al deze aspecten worden in het Masterplan uitgewerkt. Daarmee is het Masterplan zowel de onderbouwing achter de aanvraag van de status als de beschrijving van de visie op de ontwikkelingen voor de komende 10 jaar.

Voor de begrenzing wordt onderscheid gemaakt tussen de in de opdracht van de haalbaarheidsstudie bestuurlijk vastgestelde begrenzing van het Nationaal Park Oostvaardersplassen (de Oostvaardersplassen en de daaromheen gelegen terreinen van Staatsbosbeheer) en het studiegebied. Het studiegebied is groter dan het Nationaal Park. De exacte omvang is niet te duiden. Dit hangt onder andere samen met de locatiekeuze van de Poorten. De in de haalbaarheidsstudie beschreven grotere ruimtelijk verband van het Nationaal Park heeft eveneens effect op het onderzoeksgebied.

Vooralsnog wordt doorgeborduurd op het bestaande beleid voor Nationale Parken. Dit betekent dat op termijn uitbreiding van het Nationaal Park mogelijk is. Hierbij kan gedacht worden aan het toevoegen van de Lepelaarplassen of de Markerwadden. Er wordt niet op voorhand voortgeborduurd op een eventueel landelijke opschaling van Nationale Parken tot een beperkt aantal grote landschappen (bv Nationaal Park IJsselmeergebied). Deze ontwikkeling wordt wel gevolgd, zodat daarop geanticipeerd kan worden.

1.7 Randvoorwaarden en risico's

Randvoorwaarden:

- Staatsbosbeheer en de gemeenten Almere en Lelystad zijn mede verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitwerkingsfase en daarmee het Masterplan. Zij zijn aan de voorkant betrokken bij de uitwerkingsfase. De ambitie is dat er gezamenlijk menskracht en financiële bijdrage geleverd wordt voor het tot stand komen van de deelproducten.
- In de uitwerkingsfase zal betrokkenheid en medewerking van gebiedspartners en ondernemers worden gestimuleerd.
- De kwaliteit van de uitwerkingsfase wordt bepaald door het beschikbare budget. Vanuit de provincie is budget geregeld via het coalitieakkoord. Staatsbosbeheer heeft reeds budget geregeld voor een deel van de werkzaamheden. Aan de gemeenten Almere en Lelystad is gevraagd om waar nodig budget en/of personele capaciteit te regelen voor een bijdrage aan de deelproducten.
- Wanneer een gebiedspartners geen bijdrage levert aan de uitwerkingsfase zal de provincie de verantwoordelijkheid nemen om de minimaal benodigde uitwerking te maken. Dit betekent wel dat het detailniveau veel minder zal zijn en er ook minder ambitie vanuit zal gaan.
- Na de vaststelling van het Masterplan ziet de provincie een scheiding in de uitvoeringsfase tussen de ontwikkelingen ten behoeve van het Nationaal Park binnen de gebiedsbegrenzing en de ontwikkelingen buiten de gebiedsbegrenzing inclusief de gebiedsontwikkeling van de

Poorten. Voor de ontwikkelingen binnen de gebiedsgrenzen wil de provincie samen met Staatsbosbeheer meewerken en meebetalen aan de realisatie. Buiten de gebiedsgrenzen en voor de ontwikkeling van de Poorten ziet de provincie de gemeenten als eerst verantwoordelijke voor de uitvoering en het organiseren van de financiering.

Risico's:

- Door de Rijksoverheid wordt gewerkt aan een nieuw beleidskader voor Nationale Parken nieuwe stijl. Vanuit dit proces kunnen kaders geformuleerd worden waardoor de beoogde uitwerking en invulling van het Nationaal Park Oostvaardersplassen niet voldoende kan zijn. Door vanuit de provincie Flevoland actief deel te nemen aan het Rijksproces worden de ontwikkelingen op de voet gevolgd en kan vroegtijdig het proces van de ontwikkeling van het Nationaal Park Oostvaardersplassen bijgestuurd worden.
- In de regio is veel enthousiasme voor de versterking van het toeristisch recreatief gebruik in het Nationaal Park Oostvaardersplassen. Tegelijk kennen de Oostvaardersplassen een zwaar beschermingsregime met betrekking tot de natuurwaarden (Natura 2000). Voorstanders van de beschermde natuur kunnen tegenstanders voor de recreatief toeristische ontwikkelingen worden. Beide kanten van het maatschappelijke draagvlak kan politieke besluitvorming bij zowel de gemeenten als de provincie en bestuurlijke besluitvorming bij Staatsbosbeheer beïnvloeden.

1.8 Uitgangspunten

- De uitwerkingsfase heeft als basis de haalbaarheidsstudie Nationaal Park Oostvaardersplassen (als bijlage bij deze bestuursopdracht).
- Gedeputeerde Staten van Flevoland, de directieraad van Staatsbosbeheer en de colleges van B&W van de gemeenten Lelystad en Almere staan achter de inhoudelijke concepten uit de haalbaarheidsstudie. Het is aan de sturgroepleden van de haalbaarheidsstudie om dit binnen hun eigen organisatie te regelen.
- Lopende en nieuwe ontwikkelingen gaan door.
De projectgroep is het gremium waar initiatieven en ontwikkelingen gedeeld en getoetst worden. Nieuwe en lopende ideeën en initiatieven worden ontwikkeld in de lijn van de haalbaarheidsstudie (geschikt voor de hartelijke avonturier). Ook bewaakt de projectgroep dat plannen en initiatieven worden uitgevoerd binnen de in de haalbaarheidsstudie opgestelde concepten en uitgangspunten.
De projectgroepleden hebben gezamenlijk de verantwoordelijkheid hierop toe te zien. Als eigenaar en beheerder van het gebied is Staatsbosbeheer de eerst aangewezen om te beslissen of ideeën en initiatieven ontwikkeld worden.
- Uitwerkingen worden op vernieuwende wijze opgepakt, een wijze die past bij het Nationaal Park van de 21ste eeuw.
- Parallel aan de uitwerkingsfase wordt door Staatsbosbeheer en de provincie Flevoland gewerkt aan de realisatie van de eerste initiatieven uit de markt. Afhankelijk van de locatie wordt de betreffende gemeente daarbij betrokken.
- Parallel aan de uitwerkingsfase gaan de gemeenten door met binnen de grenzen van het Nationaal Park gelegen lopende ontwikkelingen. Dit in samenwerking met Staatsbosbeheer en de provincie Flevoland. Hierbij worden de ontwikkelingen afgestemd op de concepten uit de haalbaarheidsstudie.
- Indien er een besluit genomen moet worden over de uitvoering van plannen en initiatieven dan wordt daarover door de sturgroep een advies gegeven aan het bestuur van de verantwoordelijke partner/het bevoegd gezag.
Kansrijke ontwikkelingen kunnen rekenen op ondersteuning bij de realisatie door de provincie (zowel mankracht als financieel). Op voordracht van de sturgroep besluit Gedeputeerde Staten of een project kansrijk is. Binnen deze bestuursopdracht wordt door de provincie Flevoland een bedrag van €100.000,-- uit de reserve strategische en ontwikkelingsprojecten vrijgemaakt om op korte termijn kans volle lopende projecten direct te kunnen ondersteunen. Dit bedrag is bedoeld om in te zetten voor faciliterende ontwikkelingen (zoals infrastructuur) die vallen binnen de reguliere verantwoordelijkheden en werkzaamheden van de provincie. Het is nadrukkelijk niet bedoeld als investeringsgeld of subsidie voor de onderneming.

1.9 Ontwikkelingen in de omgeving

Om (op termijn) tot een business model te komen dat levensvatbaar en duurzaam is, is een verbinding noodzakelijk met grotere (ruimtelijke) ontwikkelingen en regionale thema's. Bij (ruimtelijke) ontwikkelingen gaat het bijvoorbeeld om de verbinding met: Markerwadden, Markermeer/IJmeer en de Rijksstructuurvisie RRAAM, Airport Lelystad, nieuwe natuur, de Floriade bij Almere, de toenemende druk op de toeristische opvangcapaciteit van de Metropoolregio Amsterdam, de ontwikkeling van Warande (de uitleg locatie in Lelystad grenzend aan het Hollandse Hout) en de groei van Almere (Verstedelijkingsfonds Almere). De verbinding kan vele vormen aannemen. Samenwerken (de Floriade en Nationaal Park Oostvaardersplassen) en samen arrangementen ontwikkelen (een weekendverblijf met bezoek aan Batavialand, Nationaal Park Oostvaardersplassen en Markerwadden) liggen voor de hand.

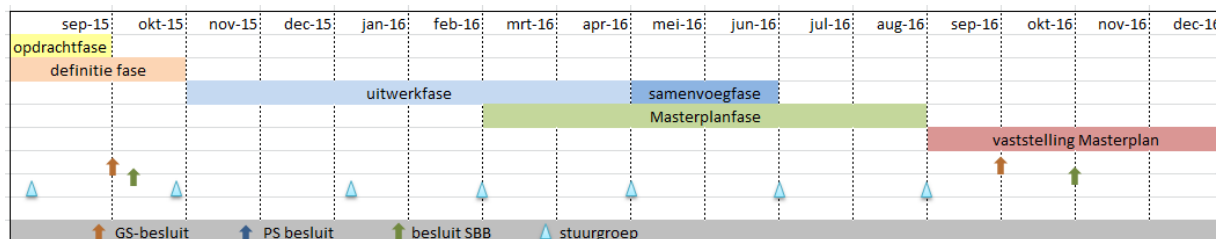
2. Proces

2.1 Fasering en activiteiten per fase

De volgende fasering wordt gehanteerd:

	doorlooptijd
fase 1: opdrachtverstrekking	augustus / september 2015
De fase waarin de bestuursopdracht wordt vastgesteld en het projectplan van de uitwerkingsfase wordt opgesteld.	
Fase 2: definitiefase	augustus / oktober 2015
Per deelproject wordt door de trekker, de aanpak en het beoogde product gedefinieerd in een Plan van Aanpak (budget, planning en communicatie: wie, wat, waar, wanneer en hoe). De deelprojectgroepen worden samengesteld en de financiering van de deelprojecten wordt verzorgd. De uitdaging is om een aanpak te realiseren die past bij het Nationaal Park van de 21 ^{ste} eeuw. Vernieuwend denken en betrokkenheid van de omgeving is hierbij een belangrijk punt.	
Fase 3: uitwerkfase	oktober 2015 / mei 2016
De deelprojecten worden uitgevoerd en de deelproducten worden opgesteld.	
Fase 4: samenvoegfase	april / juli 2016
De producten van de deelprojecten worden geïntegreerd met de concepten uit de haalbaarheidsstudie. Het resultaat is het hoofdstuk educatie en het hoofdstuk recreatie en toerisme van het Masterplan.	
Fase 5: Masterplanfase	februari / augustus 2016
De hoofdstukken natuurbescherming en onderzoek worden opgesteld door de provincie Flevoland. Samen met de uitkomst van de samenvoegfase is het Masterplan voor het Nationaal Park compleet.	
Fase 6: vaststelling Masterplan	september 2016 / december 2016
Zowel de provincie Flevoland als Staatsbosbeheer stellen het Masterplan vast. Aan de gemeenten Almere en Lelystad wordt gevraagd om instemming met het Masterplan en zo nodig te starten met de planologisch procedures om tot uitvoering te kunnen komen. In deze fase wordt ook de aanvraag voor de status Nationaal Park politiek behandeld. Bekeken wordt op welke wijze ondernemers en andere partijen bij de vaststelling betrokken worden.	
Fase 7: aanvraag status Nationaal Park	2017
Na vaststelling van het Masterplan zal de provincie het verzoek tot aanwijzing van het Nationaal Park Oostvaardersplassen bij de staatssecretaris indienen. Dit in samenspraak met het ministerie van Economische Zaken en rekening houdend met het landelijk traject Nationale Parken.	

2.2 Planning

2.3 Beoogde werkwijze

De ambitie voor het realiseren van het Nationaal Park Oostvaardersplassen is vastgelegd in het Coalitieakkoord Flevoland 2015-2020. Het college van Gedeputeerde Staten zet zich in voor een grote mate van transparantie. Aan de ene kant is dit gericht op het betrokken houden van

Provinciale Staten, aan de andere kant om Provinciale Staten voortijdig te betrekken bij te maken keuzen.

Bestuurlijke betrokkenheid van Staatsbosbeheer en de gemeenten is van groot belang. Voor een belangrijk deel wordt deze rol in de stuurgroep belegd. Daarnaast worden in de loop van het jaar mogelijkheden aangepakt om (informele) bestuurlijke contactmomenten te realiseren desgewenst gekoppeld aan een veldbezoek.

De uitvoering van de uitwerkingsfase wordt projectmatig aangepakt. Voorliggend, door Gedeputeerde Staten vast te stellen, bestuursopdracht is daarin de eerste stap. In, het op basis van deze bestuursopdracht, op te stellen projectplan wordt beschreven op welke wijze er bestuurlijke sturing op het project plaatsvindt. Ook zullen belangrijke mijlpalen en beslismomenten vastgelegd worden. Het projectplan heeft de focus op het proces. De inhoud wordt via de deelprojecten georganiseerd.

Voor elk deelproject wordt een afzonderlijk plan van aanpak opgesteld. Dit omdat elk deelproject een eigen vraagstelling heeft en een eigen proces en aanpak nodig heeft om tot het juiste eindproduct te komen. Daarin wordt per deelproject beschreven hoe de samenwerking met de gebiedspartners en de omgeving wordt ingericht.

Belangrijke uitgangspunten voor de werkwijzen zijn:

- Denk en handel vernieuwend;
- Betrek de omgeving;
- Handel als de hartelijke avonturier.

3. Beheersaspecten

3.1 Organisatie

Stuurgroep

- Gedeputeerde provincie Flevoland, de heer M. Rijsberman (Voorzitter)
- Wethouder gemeente Almere, de heer F. Huis
- Wethouder gemeente Lelystad, de heer E. Rentenaar
- Regiomanager Staatsbosbeheer, de heer N. de Snoo

Het secretariaat van de Stuurgroep wordt door de provincie Flevoland verzorgd.

Projectgroep

- de heer IJ. Zwart (provincie Flevoland, voorzitter)
- mevrouw N. ten Brink (provincie Flevoland, projectondersteuner)
- de heer K. de Lange (Staatsbosbeheer)
- mevrouw A. Veldkamp (provincie Flevoland)
- mevrouw L. Linders (Staatsbosbeheer)
- de heer B. Nijst (gemeente Almere)
- mevrouw E. de Jong (gemeente Lelystad)

Het secretariaat van de projectgroep wordt door de provincie Flevoland verzorgd.

De trekkers van de deelprojecten hebben zitting in de projectgroep.

Onderwerp	Trekker	Projectleider
Landschapvisie	de heer K. de Lange (Staatsbosbeheer)	K. de Lange (Staatsbosbeheer)
Visie op recreatie en toerisme	mevrouw A. Veldkamp (provincie Flevoland)	PM
Duurzaamheid	de heer IJ. Zwart (provincie Flevoland)	C. van Dijk (provincie Flevoland)
Financiering	de heer K. de Lange (Staatsbosbeheer)	PM
Marketingplan	mevrouw L. Linders (Staatsbosbeheer)	L. Linders (Staatsbosbeheer)
Organisatiestructuur	de heer IJ. Zwart (provincie Flevoland)	PM
Educatie programma	mevrouw L. Linders (Staatsbosbeheer)	PM
De Poorten	de heer IJ. Zwart (provincie Flevoland)	Almeersepoort (voorstel: iemand van Gemeente Almere) Lelystadpoort (voorstel: iemand van Gemeente Lelystad)
Masterplan	de heer IJ. Zwart (provincie Flevoland)	IJ. Zwart (provincie Flevoland)

Andere relevante te betrekken partijen:

Hierna een niet gelimiteerde opsomming van relevant te betrekken partijen. Toerisme Flevoland, Almere City Marketing, Lelystadcitymarketing, lokale ondernemers, NBTC, WUR, IVN, Stichting Stad en Natuur en Innovatienetwerk.

3.2 Tijd

Voor de genoemde activiteiten wordt onderstaande interne capaciteit geraamd:

Projectleider	370 uur (1 dag per week voor loop van project)
Projectondersteuner	250 uur op jaarbasis
Projectgroep lid	160 uur (voor loop van project)
Trekker deelproject	120 uur (1 dag per week voor een half jaar)

Vakinhoudelijke inzet:

Beleidsmedewerker recreatie en toerisme	120 uur (1 dag per week voor een half jaar)
Beleidsmedewerker	120 uur (1 dag per week voor een half jaar)

duurzaamheid	
Beleidsmedewerker gebiedsontwikkeling	120 uur (1 dag per week voor een half jaar)
Bestuurskundige	120 uur (1 dag per week voor een half jaar)
Beleidsmedewerker natuur	120 uur (1 dag per week voor een half jaar)
Juridische medewerker	60 uur (1/2 dag per week voor een half jaar)
Communicatie medewerker	120 uur (1/2 dag per week voor een jaar)
Medewerker GEO informatie	120 uur (1/2 dag per week voor een jaar)

3.3 Geld

In het coalitieakkoord is een budget vastgelegd voor het uitvoeren van de bestuurlijke ambitie. Het gaat om een bedrag van 3 maal €250.000.—voor een jaar. Dit bedrag wordt zowel aangesproken voor de planontwikkeling als voor het mogelijk maken van fysieke initiatieven in het gebied. Aan de gebiedspartners Staatsbosbeheer, gemeente Almere en gemeente Lelystad is via de Stuurgroep gevraagd aan de ontwikkeling van het Nationaal Park een bijdrage te leveren. Naast de personele inzet gaat het hierbij concreet om het financieren van (een deel) van de deelprojecten. Staatsbosbeheer heeft voor 2015 budget beschikbaar voor het opstellen van de landschapsvisie. In het najaar van 2015 wordt door de partijen inzet gepleegd om budget voor 2016 te organiseren.

Kosten per onderwerp (bedragen zijn eerste inschatting. Definitief bedrag wordt in projectplan van deelproject vastgesteld):

Onderwerp	Kosten indicatie €	Betaald door	Bijdrage Flevoland €
Projectgroep	10.000	Provincie Flevoland	10.000
De Poorten	120.000	Gemeente Almere (40.000); Gemeente Lelystad (personele inzet), Staatsbosbeheer (personele inzet) Provincie Flevoland (PM)	40.000
Landschapsvisie	60.000	Staatsbosbeheer (60.000)	0
Visie op recreatie en toerisme	40.000	Provincie Flevoland & Staatsbosbeheer (personele inzet)	20.000
Marketingplan	40.000	Staatsbosbeheer (personele inzet) & Provincie Flevoland	20.000
Duurzaamheid	30.000	Provincie Flevoland	30.000
Financiering	25.000	(Staatsbosbeheer Personele inzet) & Provincie Flevoland	15.000
Organisatiestructuur	20.000	Provincie Flevoland, Staatsbosbeheer (personele inzet)	10.000
Educatie programma	35.000	Staatsbosbeheer (personele inzet) & Provincie Flevoland (PM)	15.000
Masterplan	30.000	Provincie Flevoland	30.000
Concrete initiatieven	100.000	Provincie Flevoland	100.000
Communicatie plan	10.000	Provincie Flevoland & Staatsbosbeheer (personele inzet)	10.000
Onvoorzien	30.000	Provincie Flevoland	30.000
Totaal voor 1,5 jaar	550.000		330.000

3.4 Kwaliteit

De uitwerking vindt plaats onder aansturing van een multidisciplinair projectteam dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van de gebiedspartners. Samen staan zij borg voor een gedegen inhoudelijke kwaliteit.

Het versterken van het toeristisch-recreatief aanbod van het Nationaal Park is een opgave voor de burgers van Almere, Lelystad, Flevoland, Nederland en het buitenland. Dit vraagt om een

open planproces waar inbreng van buitenaf een belangrijk kwaliteitskenmerk is. De ontwikkelingen worden niet voor de omgeving gemaakt maar in samenspraak met de omgeving. Het gaat er niet om hoe de actoren in lijn komen met de overheidsplannen, maar hoe er een overheidsplan komt dat in lijn is met de wensen en ideeën vanuit de actoren/de omgeving.

De hartelijke avonturier is niet alleen de merkpositionering van het Nationaal Park, maar staat ook voor de werkwijze van de projectorganisatie.

3.5 Informatie en communicatie

Als onderdeel van het projectplan wordt een communicatieplan opgesteld. Deze is enerzijds gericht op de bestuurlijke informatiestroom en aan de andere kant de informatieoverdracht naar buiten toe. Vanwege het samenwerkingsverband wordt gestreefd naar 1 plek vanwaar de communicatie gecoördineerd wordt. Elke organisatie kan vervolgens zijn eigen communicatiekanalen gebruiken om de boodschap uit te dragen. Voor de uitvoering van de communicatie is €10.000 in het kostenoverzicht opgenomen.

Voor de hand liggende bestuurlijke informatie-/communicatiemomenten doen zich voor:

- bij de vaststelling van de bestuursopdracht (het moment om de haalbaarheidsstudie naar buiten te brengen);
- bij start van deelprojecten;
- bij oplevering van deelprojecten;
- bij het vaststellen van het Masterplan.

4. De diverse rollen in de provinciale ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgever/-nemer relatie

4.1 Projectgedeputeerde

Algemeen

1. Het geven van bestuurlijk-politieke leiding;
2. Helder maken en bewaken van politieke, aan het project gerelateerde doelen;
3. Keuzes maken, deze verdedigen en erop sturen;
4. Bestuurlijke afstemming binnen Gedeputeerde Staten;
5. Boegbeeld van het project naar buiten, naar PS en in contacten met de media;
6. Aanspreekpunt voor de bestuurlijk-politieke relatie met Den Haag;
7. Beschikbaar voor ambtelijk opdrachtgever en -nemer: wekelijks overleg.

Specifiek

1. Gedelegeerd bestuurlijk opdrachtgever;
2. Voorzitter Stuurgroep;
3. Voorzitter van bestuurlijke bijeenkomsten;
4. Voorzitter portefeuillehouderoverleg.

4.2 Ambtelijk opdrachtgever

Algemeen

1. Vertalen van politieke doelen in project- en procesdoelen;
2. Sturen op project- en procesdoelen;
3. Vertegenwoordiger van het project naar buiten, op (hoger) ambtelijk niveau;
4. Eerste aanspreekpunt ambtelijk, intern en extern;
5. Eerste aanspreekpunt voor de gebiedsgedeputeerde;
6. Faciliteren (mens en geld) en aansturen ambtelijk opdrachtnemer.

Specifiek

1. Eens in de 6 weken voortgangsoverleg met projectgedeputeerde en met ambtelijk opdrachtnemer.

4.3 Ambtelijk opdrachtnemer (projectleider)

Algemeen

1. Aansturen projectorganisatie;
2. Vertalen van proces- en projectdoelen in acties en activiteiten;
3. Maken van en sturen op uitvoeringskeuzes;
4. Eerste aanspreekpunt voor ambtelijk opdrachtgever;
5. Bereidt overleggen met gebiedsgedeputeerde en ambtelijk opdrachtgever voor;
6. Ondersteunt ambtelijk opdrachtgever bij (extern) overleg over het project;
7. Ambtelijke afstemming met landelijk beleid.

Specifiek

1. Secretaris Stuurgroep,
2. Ambtelijk ondersteuner projectgedeputeerde in relevante gremia;
3. Lid/voorzitter projectgroep;

5. Bijlage: Opdrachtomschrijving van de deelprojecten

5.1 Een landschapsvisie

Trekker: Kees de Lange; Staatsbosbeheer
Projectgroep Harma Horlings, Jan Griekspoor, IJsbrand Zwart, Bart Nijst, Jesse Snijders,
Te betrekken Ellen de Jong, Almere
Geschatte kosten: 60.000
Financiële bijdrage: Staatsbosbeheer 60.000

De opdracht

De opdracht is om een (ruimtelijk) landschapsvisie op te stellen dat

- voor de korte termijn sturend is voor de locatiekeuze en vormgeving van reeds lopende projecten van Staatsbosbeheer en de provincie.
- voor de lange termijn het strategisch ruimtelijk/landschappelijk kader geeft voor de ontwikkelingen in het kader van het Nationaal Park.

Belangrijke aandachtspunten

- Voorafgaand de Stuurgroep betrekken voor akkoord.
- Samenhangende visie met focus op mogelijkheden van ruimtelijke ontwikkeling (bv doorkijkjes).
- Visie gericht op coördinatie en samenhang tussen ontwikkelingen (nu teveel ad hoc of per deelgebied).
- Beschrijving van de bestaande situatie en bestaande visie.
- Vlekkenkaart met ontwikkelrichting per vlek, met ruimte voor de toekomst.
- Is kader scheppend en uitnodigend voor ondernemers.
- Landschapsvisie moet niet leidend worden voor ontwikkeling van de poorten.
- De haalbaarheidsstudie wordt meegegeven bij de uitvraag.

Wat verstaan we onder een landschapsvisie

Doelen van de landschapsvisie:

- Geeft aan waar het Oostvaardersplassengebied haar landschappelijke waarde aan ontleent en wat haar specifieke identiteit is.
- Werkt de doelen en ontwikkelingen zoals opgenomen in de brief van de staatssecretaris, het Natura2000-beheerplan en de haalbaarheidsstudie Nationaal Park Oostvaardersplassen uit, en vertaalt deze doelen en ontwikkelingen naar kaarten en beelden zodat eind 2015 begonnen wordt met de realisatie van een meer samenhangend en volwaardig Oostvaarderplassegebied met een stevige plek voor toerisme en recreatie.
- Maakt duidelijke keuzes daar waar wensen en belangen strijdig zijn en geeft richting aan toekomstige ontwikkelingen vanuit een toeristisch, recreatief-landschappelijk en ecologisch perspectief.
- Is breed gedragen doordat verschillende partijen hebben meegedacht en het geeft een consistente invulling aan de ontwikkelingsgerichte landschapsstrategie.
- Zoomt vanuit de overkoepelende visie specifiek in op drie lokale gebieden, te weten:
 - de strook in de grazige zone van het N2000 gebied gelegen tussen de beheerweg en het hek langs het spoor;
 - de strook tussen het Kotterbos en het gebied rond natuurbelevingscentrum de Oostvaarders (tot en met Jan van der Boschheuvel) bij Almere;
 - de strook tussen de IJde Vaart en de A6.

5.2 Een visie op recreatie en toerisme op hoofdlijnen

Trekker: Annerieke Veldkamp; provincie Flevoland
Projectgroep Almere, Linda Evers, Laetitia Linders/Johan van der Berg
Te betrekken Toerisme Flevoland
Almere City Marketing
Lelystadcitymarketing
Lokale ondernemers
Nelle-Marie Peters, Jesse Snijders en Ellen de Jong
Geschatte kosten: 40.000
Financiële bijdrage: Gemeente Almere PM;
Gemeente Lelystad PM,
Staatsbosbeheer PM
Provincie Flevoland 20.000.

De opdracht

De opdracht is om te komen tot een schetsboek met daarin verbeeld een aantal principes voor de ontwikkeling van het Nationaal Park. Het gaat zowel om een inhoudelijke en ruimtelijke programmering als een ruimtelijke positionering en zonering.

Belangrijke aandachtspunten

- Doel is dat nationale toerist langer verblijft: welke strategie formuleer je daarvoor?
- Geef schematisch aan wat locatie, aard en omvang van recreatie is.
- Leg hierbij de relatie met landschapsvisie, gebiedsontwikkelingsplan.
- Breng in beeld wat de 'markt vraag' is, wat voor een marktkansen zijn er?
- De recreatievisie kent de grote hoofdlijnen, in detail uitwerken in latere fase.
- Sluit aan op de processen van de toeristisch-recreatieve visies van provincie, Almere en Lelystad.
- Sluit aan bij de ontwikkeling van de Poorten, de landschapsvisie en het strategisch marketingplan.
- Breng de bestaande situatie van recreatie en toerisme in beeld.

Wat verstaan we onder een recreatievisie

De visie op recreatie en toerisme sluit nauw aan op het marketingplan. De optie wordt open gehouden om hier een gezamenlijk product van te maken. De visie op recreatie en toerisme gaat over de wat vraag, het marketingplan over de hoe vraag.

5.3 Thema duurzaamheid

Trekker: IJsbrand Zwart; provincie Flevoland
Projectleider: Carina van Dijk; provincie Flevoland
Projectgroep Almere, Lelystad, SBB
Te betrekken NMF.....
Geschatte kosten: 30.000
Financiële bijdrage: Gemeente Almere PM;
Gemeente Lelystad PM,
Staatsbosbeheer PM
Provincie Flevoland 30.000.

De opdracht

De opdracht is om te komen tot een aantal principes voor de ontwikkeling van het Nationaal Park. De bouwstenen voor het thema duurzaamheid zijn duurzaam ondernemen en gebruik van gebiedseigen materiaal/autarkisch bouwen.

Belangrijke aandachtspunten

- Breng de huidige situatie in beeld.
- Maak een 'handboek' van algemene principes.

- Neem mee hoe de ondernemers positief te triggeren (haalbaarheid, innovatief en aantrekkelijk).
- Neem voorbeelden op.
- Moet een haalbare ambitie zijn die ook betaalbaar is.

Wat verstaan we onder duurzaam ondernemen

Duurzaam ondernemen

Verantwoorde recreatie betekent aandacht voor het milieu, het in stand houden van de natuurlijke rijkdommen en het respecteren van de sociaal culturele authenticiteit. Juist een Natura 2000 gebied, zoals de Oostvaardersplassen, heeft de waarden in zich om een duurzame toeristische trekker te worden. De beschermde natuurwaarden vereisen vormen van recreatie en toerisme die respectvol omgaan met natuur, landschap en milieu. Dat respect komt vanuit de toerist en recreant die zich bewust is van de kwaliteit en dat voor de toekomst ook wil behouden. Dat respect komt ook vanuit de ondernemers, die duurzaamheid integreren in hun ondernemingsplan en zo zorgdragen voor het behoud van de waarden. Duurzaam ondernemen is inclusief bijdragen aan het beheer van het gebied.

Autarkische en gebiedseigen

Door het ontbreken van infrastructuur (elektra, gas, water, riolering e.d.) in grote delen van de Oostvaardersplassen en de omliggende bossen, ligt er een kans en een uitdaging om de toeristisch-recreatieve voorzieningen duurzaam te ontwikkelen. Hierbij kan gedacht worden aan autarkische verblijfsaccommodaties. Ook het gebruik van gebiedseigen materiaal behoort tot de uitdagingen die bij de ontwikkeling van de recreatievoorzieningen meegenomen wordt.

5.4 Opstellen van een strategisch marketingplan

Trekker: Laetitia Linders; Staatsbosbeheer
Projectgroep Annerieke Veldkamp, Almere, Dick Nauta, SBB
Te betrekken Toerisme Flevoland
 Almere City Marketing
 Lelystadcitymarketing
 NBTC
 Lopende initiatieven en zittende ondernemers

Geschatte kosten: 40.000

Financiële bijdrage: Gemeente Almere PM;
 Gemeente Lelystad PM,
 Staatsbosbeheer PM
 Provincie Flevoland 20.000.

De opdracht

Op strategisch niveau wordt in beeld gebracht hoe het product Nationaal Park Oostvaardersplassen in de markt gezet wordt.

Belangrijke aandachtspunten

- Hoe vertaal je de hartelijke avonturier naar communicatie, uitstraling, vormgeving?
- Werk de positionering ten opzichte van de andere Nationale Parken uit (concurrentieanalyse).
- Maak een analyse van (bestaande) partners in gebiedsmarketing (ondernemers, MRA, etc.).
- Is het beoordelingskader voor alle initiatieven een visie waar een ondernemer zich aan kan toetsen (iteratief proces met regie).
- Werk een aantal scenario's uit met doorvertaling naar financiering.
- Maak een planning gekoppeld aan fases van het ontwikkelingsplan. Geef aan wanneer we moeten communiceren en wat er moet gebeuren. Zet verschillende ontwikkelfases in de tijd (bv. tot wanneer spreek je over Nationaal Park in oprichting).
- Zorg dat de positionering die we gekozen hebben getoetst wordt met partners (citymarketingorganisaties, NBTC's etc.).
- Breng in beeld welke onderzoeksgegevens nodig zijn voor het goed uitvoeren van de marketing en PR en op welke manier/met welke methodiek deze in beeld gebracht worden. Wie is verantwoordelijk voor de gegevens?

Wat verstaan we een strategisch marketingplan

Dit is een plan dat op hoofdlijnen beschrijft hoe we de merkpositionering tot in de haarvaten van het Nationaal Park krijgen. Dit is mede afhankelijk van de organisatievorm. Het is geen communicatieplan noch een productontwikkelingsplan.

Strategisch betekent dit dat er nog vervolgwerk aan zit. Onderdeel is dan ook een agenda van zaken die nog uitwerking behoeft.

Borgt de merkpositionering voor de komende jaren.

5.5 Uitwerking van de financieringsmodellen

Trekker: Kees de Lange; Staatsbosbeheer

Projectgroep Provincie, Almere, Lelystad, SBB

Te betrekken strategisch plan econoom

Innovatienetwerk

Ellen de Jong

Geschatte kosten: 25.000

Financiële bijdrage: Gemeente Almere PM;

Gemeente Lelystad PM,

Staatsbosbeheer PM

Provincie Flevoland 15.000.

De opdracht

De opgave is de kosten en baten en de investeringskosten voor de overheden en Staatsbosbeheer in beeld te brengen. Tevens wordt een financieringsstrategie uitgewerkt.

Belangrijke aandachtspunten

- Inventariseer de huidige (structurele) kosten en baten in het Oostvaardersplassengebied.
- Werk scenario's uit om een bandbreedte van kosten maar ook een bestuurlijke keuze te hebben: drie ambities van Iconisch Nationaal Park tot gewoon een Nationaal Park.
- Schets een beeld van de investeringskosten op korte en lange termijn en van de baten (middel)lange termijn.
- Stel een overzicht op van mogelijke financieringspotten; innovatie, Europees, etc..
- Neem de uitkomst van het project met innovatienetwerk mee.
- Stel een afweging voor Staatsbosbeheer op voor het wel/niet verkopen van gronden t.b.v. de financieringsstrategie en t.b.v. een bestuurlijke beslissing.
- Maak een marktanalyse van andere parken.

Wat verstaan we onder de financieringsmodel

Het gaat om de vraag of de denkbeelden dat er miljoenen in een Nationaal Park kunnen omgaan terecht is en zo ja, hoe we daar op aanhaken.

Het is een belangrijk instrument om bestuurlijke keuzes voor te maken. Het moet duidelijk maken welke ambitie tot welke investering zal leiden en wie dan de drager is van die investering.

5.6 Een organisatiestructuur voor het Nationaal Park

Trekker: IJsbrand Zwart; provincie Flevoland
Projectgroep Provincie, Almere, Ellen de Jong, SBB
Te betrekken PPS deskundigen
Jurist
Bestuurskundige
WUR-CDI (Centre for Development Innovation, Universiteit Wageningen)
Geschatte kosten: 20.000
Financiële bijdrage: Gemeente Almere PM;
Gemeente Lelystad PM,
Staatsbosbeheer PM
Provincie Flevoland 10.000.

De opdracht

De opgave is een organisatiestructuur inclusief governance te beschrijven vanaf het moment dat er risicodragend in het gebied ontwikkeld wordt.

Belangrijke aandachtspunten

- Kijk eens naar de modellen van recreatieschappen.
- Kijk ook naar de fasering van het project. Hoe zit de organisatie per fase eruit om uiteindelijk tot het governancemodel te komen.
- Houd de relatie met de financiering in de gaten.
- Onderdeel van de taak van de nieuwe organisatie is het bewaken van positionering, (risicodragende) investeringen en marketing.
- Wat is de rol van particulieren?

Wat verstaan we onder de organisatiestructuur

Een governancemodel waarin duidelijk beschreven is wie waarover beslissingsbevoegd is en hoe partijen samenwerken.

Het governancemodel moet er zijn als er risicodragende investeringen gedaan worden. Tot die tijd gaat het om samenwerken.

5.7 Kaders voor het educatieprogramma

Trekker: Laetitia Linders; Staatsbosbeheer
Projectgroep Provincie, Almere, Ellen de Jong, SBB
Te betrekken Jaap Wiltink
IVN
Stad en Natuur
Geschatte kosten: 35.000
Financiële bijdrage: Gemeente Almere PM;
Gemeente Lelystad PM,
Staatsbosbeheer PM
Provincie Flevoland 15.000.

De opdracht

De uitdaging is om te komen tot een educatief programma dat past bij de hartelijke avonturier.

Belangrijke aandachtspunten

- Het sluit aan op het brandhouse.
- Geef ook een beeld van de kosten en financiering daarvan (profijtbeginsel of gesubsidieerd).
- Beschrijf de mogelijkheden van de inzet van vrijwilligers.
- Wanneer is iets educatief? Wanneer is het informatie of communicatie? Mix kan in de uitvoering mogelijk zijn.
- Breng in beeld hoe de organisatie rond educatie in elkaar zit. Hoe past het in het governance model en wie is verantwoordelijk voor resp. beleid, ontwikkeling en uitvoering.

Wat verstaan we onder het educatieprogramma

Educatie is een van de vier pijlers voor de aanvraag van de status Nationaal Park. Educatie is gericht op het aanbieden van kennis over de bijzondere waarden van het Nationaal Park. Dat is breder dan de natuur alleen. Ook cultuurhistorie, ontstaansgeschiedenis is daar een onderdeel van. Educatie is doelgroepgericht met voor elke doelgroep een programma.

5.8 De Poorten

Trekker: IJsbrand Zwart; provincie Flevoland
Projectgroep Annerieke Veldkamp, Almere, Ellen de Jong / Jesse Snijders, Kees de Lange
Te betrekken Toerisme Flevoland
landelijke ondernemers
Stichting Stad en natuur
Almere City Marketing
Lelystadcitymarketing
Linda Evers, Nelle-Marie Peters
Geschatte kosten: 120.000
Financiële bijdrage: Gemeente Almere PM;
Gemeente Lelystad PM,
Staatsbosbeheer PM
Provincie Flevoland 40.000.

De opdracht

Stel voor de Almeersepoort en Lelystadpoort een kaderstellend programma van eisen op, dat de basis vormt voor een in een later stadium uit te werken gebiedsontwikkelingsplan. Hierbij gaat het om de onderdelen:

- Breng de bestaande situatie in beeld.
- Een locatieafweging: eventueel kunnen ook per poort twee alternatieven beschreven worden.
- Een programmering: met de programmering van de poorten moet rekening gehouden worden met de positionering van de poorten ten opzichte van elkaar. Denk hierbij aan verschillen in doelgroepen maar ook aan de samenhang als onderdeel van het Nationaal Park.
- Wat zijn korte termijn voorzieningen (denk aan bewegwijzering en parkeren, beheer, programmering) die gerealiseerd moeten worden?
- Wat zijn de lange termijn voor investeringen die aan basisniveau moeten gebeuren (bv. toegangswegen, vervoer vanuit OV)?
- Kosteninschatting waarbij ook aandacht voor het verdienmodel/vermogen in de poorten.

Belangrijke aandachtspunten

- De uitstraling van de poort is gericht op de behoefte van de 'hartelijke avonturier', zonder dat andere bezoekers worden afgeschrikt.
- Iconisch aspect van het gebied moet doorklinken in de voorzieningen.
- Per poort kan er gekozen worden voor een duidelijke uitstraling, maar alle poorten moeten herkenbaar zijn als onderdeel van het Nationaal Park.
- Maak scenario's voor de te verwachte bezoekers en zorg dat de schaal van de poort aansluit op die ambities. Eventueel kan gedacht worden aan het schetsen van een groeimodel.
- Elke poort voldoet aan het 'brandhouse'.
- Houd bij fasering rekening met de planhorizon en de afstemmen op RO-plannen.
- Zorg voor afstemming met de landschapsvisie.

Wat verstaan we onder een poort

Om de vindbaarheid en toegankelijkheid van het Nationaal Park te vergroten én om de stromen bezoekers te verdelen, worden er vier toegangs- en belevingspoorten ontwikkeld. Bij elke poort komen voorzieningen in een landschap die een echte Oostvaardersplassen beleving bieden. Ook wordt daar een programma van (educatieve) activiteiten aangeboden. In eerste instantie worden twee van de vier poorten ontwikkeld (Almeersepoort en Lelystadpoort).

De toegangspoorten zijn meer dan een ontvangstplek voor de bezoekers. Het zijn locaties, een bestemming die een eigen bezoek waard zijn. Bij de poort kan de bezoeker zich een dag(deel)

vermaken en daarbij het gevoel bereiken in de Oostvaardersplassen te zijn geweest. De poorten liggen niet per definitie in het gebied. De poort is de voorpost van het gebied. Bezoekers die het echte 'Oostvaardersplassengevoel' ervaren, gaan verder het gebied in. Voor wie dat wel wil, is vanuit de poort het gebied makkelijk te bereiken en te beleven.

De poorten en de buitenrand van het Nationaal Park bieden de ondernemende bezoeker afwisselende activiteiten. De toegangspoorten zijn een tweede belangrijk instrument voor het zonereren van de recreatieactiviteiten en de bescherming van de natuurwaarden. De poort:

- Is een icoon.
- Is een ontvangstplek voor het Nationaal Park.
- Geeft aan wat er te verwachten is.
- Is het visitekaartje van het Nationaal Park, hij straalt uit dat je welkom bent. Dit vraagt om voorzieningen zoals: informatiebalie, winkeltjes, gevonden voorwerpen, vervoersinformatie e.d. en is het start- en vertrekpunt voor bezoek aan het Nationaal Park.
- Is een gebied met een belangrijke rol in de zonering van het Nationaal Park. Het zorgt voor de opvang van bezoekers en beperkt de verspreiding in het gebied.

5.9 Het Masterplan

Trekker: IJsbrand Zwart; provincie Flevoland
Projectgroep Bart Nijst, Ellen de Jong, Kees de Lange, Laetitia Linders
Te betrekken ministerie van EZ
Provinciale staten

Geschatte kosten: 30.000

Financiële bijdrage: Gemeente Almere PM;
Gemeente Lelystad PM,
Staatsbosbeheer PM
Provincie Flevoland 30.000.

De opdracht

De opgave is het maken van een Masterplan dat als onderbouwing dient bij de status aanvraag Nationaal Park en tevens de (aanzet is tot een)integrale gebiedsontwikkeling van het Nationaal Park.

Belangrijke aandachtspunten

- Sluit aan op het lopende traject van EZ (herijking Nationale Parken Nederland).
- Zorg dat er een politieke keuze is (ambitie niveau, investeringsniveau).
- Onderzoek en monitoring is een apart hoofdstuk.
- Zonering en bestaande bescherming (N2000 en EHS) zal voor het onderdeel natuur belangrijk zijn, even als het laadvermogen zoals in de haalbaarheidsstudie opgenomen.
- Dagelijks beheer van natuur ligt bij Staatsbosbeheer. Het Masterplan sluiten aan op operationeel beheerplan Oostvaardersplassen dat in 2015 door Staatsbosbeheer geactualiseerd wordt.
- Het Masterplan is niet het instrument om de discussies over de grote grazers te voeren.

Wat verstaan we onder het Masterplan

Het Masterplan is het document dat aan de ene kant voor de komende 10 jaar beschrijft hoe het Nationaal Park Oostvaardersplassen wordt ingericht. Dit gaat zowel om de vier thema's natuurbescherming, educatie, recreatie en toerisme en onderzoek, als om de organisatiestructuur en de fysieke inrichting van het gebied.

Daarnaast is het Masterplan de onderbouwing voor de aanvraag van de status Nationaal Park. Het moet daarvoor een duidelijk beeld schetsen waarom de Oostvaardersplassen die status verdienen, maar ook een realistisch beeld dat die status ook inhoud krijgt.

Het Masterplan krijgt de opmaak van een strategisch marketingplan.